

Επιμορφωτικό Σεμινάριο

Εισαγωγή στην Εικονογραφία

Διάρκεια 20 ώρες

Ημέρες και ώρες διεξαγωγής:

Συνάντηση 1 ^η	Σάββατο 29/09/18	(10:00-14:00)
Συνάντηση 2 ^η	Κυριακή 30/09/18	(10:00-14:00)
Συνάντηση 3 ^η	Σάββατο 20/10/18	(10:00-14:00)
Συνάντηση 2 ^η	Κυριακή 21/10/18	(10:00-14:00)

Η Εικονογραφία είναι η περιοχή της Ιστορίας Τέχνης που μελετά την αναγνώριση ή ταυτοποίηση, την περιγραφή και την ερμηνεία συμβόλων και εφαρμόζεται στις εικαστικές τέχνες. Στόχος της είναι η αποσαφήνιση των συμβατικών εικαστικών στοιχείων και του συγκεκριμένου σημασιολογικού φορτίου κάθε συμβόλου.

Για παράδειγμα, ο άγιος Σεβαστιανός αποδίδεται ως μια ημίγυμνη νεαρή ανδρική μορφή που την διαπερνούν βέλη, αυτά είναι το αναγνωριστικό του, χαρακτηριστικό σύμβολο, όπως αντίστοιχα το μυροδοχείο είναι το εικονογραφικό σύμβολο της Μαρίας Μαγδαληνής.

Επίσης, οι πεταλούδες σε πολλούς πολιτισμούς συμβολίζουν την ψυχή και ο κισσός την αθανασία. Στην βικτωριανή τέχνη ένα πουλί στο κλουβί παραπέμπει στον ρόλο της γυναίκας ως αποκλεισμένης από κοινωνικές ελευθερίες καλής νοικοκυράς, ή στην μεσαιωνική τέχνη, ένας μονόκερος συμβόλιζε την αγνότητα και επομένως την Παναγία. Ακόμη και η σύγχρονη τέχνη πολλές φορές καταφεύγει σε συμβολικές προσεγγίσεις χρησιμοποιώντας ένα αρχαίο εικαστικό λεξιλόγιο. Για παράδειγμα, το 'κρανίο' του Damien Hirst, έργο του 2007, ανήκει στην εικονογραφική κατηγορία του Memento Mori, μιας εικαστικής υπενθύμισης της θνητότητας και του πεπερασμένου της ζωής.

Στόχος μας είναι να μάθουμε να διαβάζουμε τις εικόνες, να κοιτάζουμε και να βλέπουμε πραγματικά.

Κατά κύριο λόγο, τίποτα δεν είναι τυχαίο στη ζωγραφική επιφάνεια ή στο πλάσιμο ενός γλυπτού. Οι παραμικρές λεπτομέρειες λειτουργούν σαν σημεία στίξης και σαν αλφάβητος για να επικοινωνήσει ο καλλιτέχνης συγκεκριμένα μηνύματα. Φαινομενικά, τα λουλούδια, για παράδειγμα, επικαλούνται και εκφράζουν την ομορφιά, όμως στον 'Ανοιξη' του Μποτιτσέλι κάθε ένα από τα αναπαριστώμενα με βοτανική ακρίβεια άνθη, φέρει συγκεκριμένα νοήματα που πλαισιώνουν τις μορφές και δεν λειτουργούν ως ' απλά κάτι όμορφο κ, ωστόσο, ανούσιο'. Αν δεν γνωρίζουμε τις σημασίες των λουλουδιών που εξηγούνται σε βιβλία για τη 'Γλώσσα των λουλουδιών' στη βικτωριανή εποχή, θα χάσουμε πολύ από την κατανόηση της 'Οφηλίας' του Μιλέ, όπου τα άνθη, ένα ένα φέρουν συγκεκριμένες σημασίες. Μια κίτρινη τουλίπα στις κάτω χώρες συμβολίζει την ελευθεριότητα, ένας λευκός κρίνος στις Χριστιανικές χώρες την αγνότητα, το ρόδι στην αρχαιότητα συμβόλιζε το θάνατο, αλλά κατέληξε στη σύγχρονη εποχή να χρησιμοποιείται ως σύμβολο καλοτυχίας.

Η μορφή των συναντήσεών μας θα είναι διαδραστική και μέσω διαλόγου θα ανακαλύπτονται και αποκαλύπτονται τα μηνύματα των έργων τέχνης. Το ταξίδι στον κόσμο της Εικονογραφίας θα περιέχει σύμβολα όπως το ρόδο, τον όφη, το δέντρο, αρχαιολογικά κωδικοποιημένους φορείς ενός περιεχομένου που σαγηνευτικά μας καλεί να το φέρουμε στο φως.

Ας ανοίξουμε τα μάτια και την ψυχή μας για να δούμε και να νιώσουμε, ας θυμόμαστε ότι η τέχνη έχει τη δύναμη να μας φέρνει νέα από εμάς, φτάνει να ξέρουμε να ανοίξουμε το φάκελο και να διαβάσουμε, φτάνει να γνωρίσουμε τη γλώσσα της.

Περιεχόμενα του Σεμιναρίου

1η Συνάντηση   Σάββατο 29/09/18 (10:00-14:00)

Θέμα: Ματιές στην εικονογραφία του ρόδου

Το τριαντάφυλλο είναι ένα λουλούδι αλλιώτικο από τα άλλα. Τα όμορφα πέταλά του συνοδεύονται από αγκάθια. Η αμφισημία του ενσαρκώνει ανά εποχή και περιοχή διαφορετικούς συμβολισμούς και αντικρουόμενες θεωρήσεις. Συνδέεται με την αγάπη, αλλά και το θάνατο. Το χρώμα του το επιφορτίζει με διαφορετικό σημασιολογικό περιεχόμενο. Ας μυρίσουμε το άρωμα του ρόδου στην τέχνη! Ας ανακαλύψουμε το συμβολισμό του!

Θέμα: Ματιές στην εικονογραφία του πουλιού

Τα πουλιά ως μοτίβο και πηγή έμπνευσης απαντώνται από την αρχαιότητα σε όλους τους πολιτισμούς. Οι Στυμφαλίδες όρνιθες ήταν ανθρωποφάγα πουλιά με χάλκινα ράμφη, νύχια και φτερά. Η Αλκυόνη μεταμορφώθηκε σε πουλί όταν πάνω στον πόνο της για το χαμό του άντρα της θέλησε να πεθάνει κ η ίδια. Στην βικτωριανή τέχνη ένα πουλί στο κλουβί παραπέμπει στον ρόλο της γυναίκας ως αποκλεισμένης από κοινωνικές ελευθερίες ορίζοντας τη σφαίρα δράσης της. Ο Νώε άφησε ένα περιστέρι και αυτό επέστρεψε στην κιβωτό με ένα κλαδί ελιάς στο ράμφος του... Ας πετάξουμε μαζί με τα πουλιά στην τέχνη. Ας ανακαλύψουμε το συμβολισμό τους!

Θέμα: Ματιές στην εικονογραφία του φιδιού

Το φίδι αποτελεί ένα αρχετυπικό σύμβολο που μας έρχεται από τα βάθη των αιώνων. Φέρει αντιθετικές σημασίες και συμβολισμούς από εποχή σε εποχή, από περιοχή σε περιοχή. Συμβολίζει το καλό και το κακό, τη γονιμότητα και το θάνατο, την αναγέννηση και το διάβολο. Το βρίσκουμε στο Χριστιανισμό, την Αλχημεία, στην αρχαία και σύγχρονη τέχνη. Το φίδι τρυπώνει στη γη και βγαίνει στην επιφάνεια της. Αλλάζει το δέρμα του. Τι να σημαίνουν όλα αυτά; Ας ακολουθήσουμε τα ίχνη του στην τέχνη! Ας ανακαλύψουμε το συμβολισμό του

Θέμα: Ματιές στην εικονογραφία του δέντρου

Το δέντρο είναι ένα ισχυρό, διαπολιτισμικό και πανανθρώπινο σύμβολο. Το δέντρο της Γνώσης, το δέντρο της Ζωής, οι μεταμορφώσεις γυναικών σε δέντρα στη μυθολογία.. Το δέντρο είναι πηγή ζωής, έμπνευσης και δημιουργίας. Λατρεύτηκε ως ένα ορατό σημείο καθετότητας, ένα σημείο που ορίζει το χώρο, δηλώνοντας είτε το κέντρο είτε, λειτουργώντας ως σύνορο, μια αρχή. Συνδέει τρεις διαστάσεις, τρεις κόσμους, τον κόσμο κάτω από τη γη, αυτόν που βρίσκεται στην επιφάνεια της γης και εκείνο στον ουρανό. Συμβολίζει το ορατό και το αόρατο. Ας ακολουθήσουμε τις ρίζες και τα κλαδιά του στην τέχνη! Ας ανακαλύψουμε τους συμβολισμούς του!

Επιμορφώτρια: Δρ. Μαρία Αθανασέκου, Ιστορικός Τέχνης

Παρέχονται

1. Βεβαίωση (20 ώρες)
2. Σημειώσεις

Διαδικασία Εγγραφής και Δίδακτρα

Δίδακτρα: 100€ για την παρακολούθηση και των 4 σεμιναρίων και 35€ για την παρακολούθηση μεμονωμένων ενοτήτων.

Άνεργοι: 80€ (απαραίτητη η κάρτα ανεργίας) Φοιτητές 80€ Πολύτεκνοι 80€ ΑμΕΑ 80€
Συνταξιούχοι: 80€

Απόφοιτοι ΑΙΕ: 60 Κάτοχοι ετήσιας κάρτας σεμιναρίων ΑΙΕ: Δωρεάν

Δικαιολογητικά

- Αίτηση εγγραφής και απλή φωτοτυπία ταυτότητας.

Ζητήστε τον αναλυτικό οδηγό επιμόρφωσης του ΑΙΕ στο info@anoikto.edu.gr

Περισσότερες πληροφορίες: 210-3846930 (Τρίτη έως Παρασκευή
11:00-19:00)

www.anoikto.edu.gr

